

Impactul vârstei asupra daunalității în domeniul asigurărilor auto – exemple din țările europene

- Dintre șoferii vinovați de accidente grave în 2013, în România, peste 37% au avut vârsta cuprinsă între 16 și 30 de ani;
- Daunalitatea ridicată în rândul șoferilor fără experiență se reflectă printr-un nivel mai ridicat al primelor de asigurare pentru această categorie de conducători auto în marea majoritate a țărilor europene;
- Vârsta asiguraților este un element extrem de important folosit în calculul actuarial al primelor de asigurare, în special pentru polițele auto;
- Neluarea în calcul a factorului de vârstă ar avea efecte negative atât asupra eficienței economice a asigurătorilor, cât și asupra primelor plătite de șoferii încadrați în segmente cu daunalitate scăzută.

Gradul mai ridicat de risc pe care îl prezintă șoferii fără experiență, cu vârsta cuprinsă, de regulă, în intervalul 16-30 de ani, influențează în mod direct nivelul primelor de asigurare de răspundere civilă auto pe care aceștia trebuie să îl achite.

În general, șoferii tineri (cu vârsta sub 30 de ani) au o probabilitate mai mare de a provoca accidente, deci și de a produce daune, realitate demonstrată atât de studii europene în domeniu, cât și de statistica rutieră din România.

În România, cele mai recente statistici oficiale ale Poliției Rutiere arată faptul că 37,4% dintre șoferii vinovați de producerea accidentelor rutiere grave în anul 2013 sunt încadrați în categoria de vârstă 16 - 30 de ani. Aceleași statistici arată că tinerii dețin o pondere de mai puțin de un sfert în totalul posesorilor de permise de conducere, respectiv de 23,9%. Acest raport demonstrează gradul de implicare crescută a tinerilor conducători de autovehicule în producerea de accidente rutiere grave, în comparație cu alte categorii de vârstă.

Statisticile Poliției mai arată că, în medie, 14 din 10.000 de posesori de permise de auto tineri (18-30 ani) au produs accidente grave, dublu față de media de 7 din 10.000 posesori de permise cu vârsta de peste 30 de ani.

În medie, fiecare accident provocat de tineri a avut drept urmare 1,23 victime decedate sau rănite grav. De asemenea, șoferii tineri vinovați de accidente grave au avut, de regulă, mai mulți pasageri care au decedat comparativ cu șoferii mai în vârstă: 34,4% dintre victimele decedate în accidente produse de tineri în 2013 au fost pasageri, în comparație cu 22% în cele ale șoferilor de peste 30 de ani.

Tot statisticile Poliției Rutiere arată că tinerii domină categoriile de accidente grave cu cauze care reflectă un comportament riscant sau imprudent pe șosea cum ar fi: conducerea fără permis (tinerii au generat 58% din totalul cazurilor), viteza neregulamentară (53,9%), depășiri neregulamentare (44,8%) sau conducerea sub influența alcoolului (39,8%).

De asemenea, datele Poliției Rutiere arată o descreștere a numărului de șoferi vinovați pe măsură ce experiența acestora în conducere este mai îndelungată.

Poliția mai subliniază că o combinație a factorilor „vârstă scăzută” (până în 30 de ani) și „lipsa de experiență” face ca această categorie de persoane să prezinte un risc crescut de a fi implicate în accidente rutiere. Vârsta joacă un rol important prin caracteristicile comportamentale aferente (o toleranță mai mare în asumarea riscului, supraestimarea abilităților proprii și subestimarea riscurilor reale), mai ales în asociere cu experiența redusă în șofat, care generează în timp reflexe și automatisme specifice.

Așadar, în legătură cu informațiile apărute în mediul public referitoare la prețurile mai ridicate plătite de șoferii tineri pentru polițele RCA, UNSAR atrage atenția că neluarea în

calculul a acestui factor relevant de risc ar avea efecte negative atât asupra siguranței rutiere, cât și asupra eficienței economice a asigurătorilor. Aceste efecte s-ar manifesta atât printr-o redistribuire a riscului la celelalte categorii de vârstă, cât și prin selecția adversă.

Redistribuirea primelor de asigurare la celelalte categorii de vârstă va avea drept consecință faptul că șoferii cu un grad de risc mai scăzut ar urma să plătească mai mult pentru asigurarea RCA, astfel încât asigurătorii să poată acoperi daunele ce decurg inclusiv din accidentele de autovehicule pe care le produc șoferii din categoriile cu grad de risc foarte mare. În România, precizăm încă o dată că tinerii posesori de permis reprezintă 23% din totalul șoferilor, astfel încât am putea asista la o scădere artificială a primelor pentru această categorie de vârstă, concomitent cu o majorare a celor pentru restul categoriilor de vârstă. Acest transfer de risc, prin modificarea primei de asigurare nu ar fi în corelație cu nivelul real al riscului și nici nu ar reprezenta o abordare corectă față de șoferii cu un nivel de risc mult mai redus.

Pe de altă parte, selecția adversă este fenomenul prin care asigurările vor deveni mai accesibile și mai atractive pentru cei care prezintă un grad de risc mai mare, în timp ce acei asigurați cu un grad de risc mai scăzut ar fi descurajați să mai cumpere o poliță din cauza prețului în creștere. Cu alte cuvinte, șoferii cu un nivel ridicat de risc ar avea acces la o asigurare mai ieftină pentru un vehicul mai puternic și mai rapid, astfel încât ar exista implicații negative din punctul de vedere al siguranței în trafic.

Un studiu european asupra primelor de asigurare și daunalității în rândul tinerilor demonstrează că primele plătite de tineri sunt corelate cu nivelul de risc al acestora

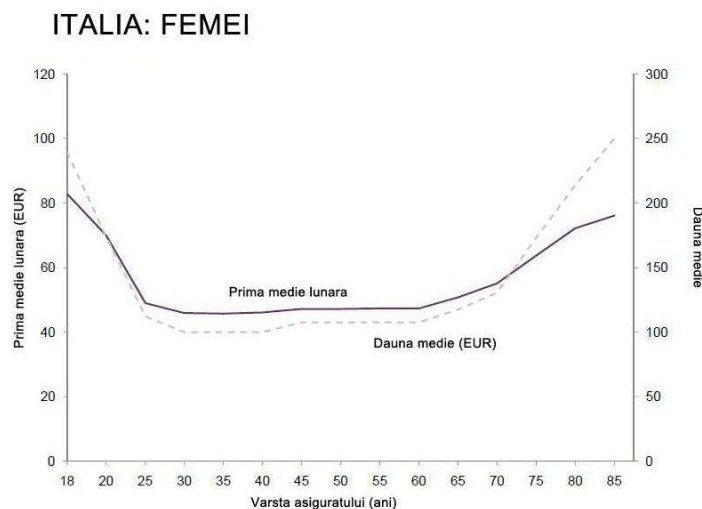
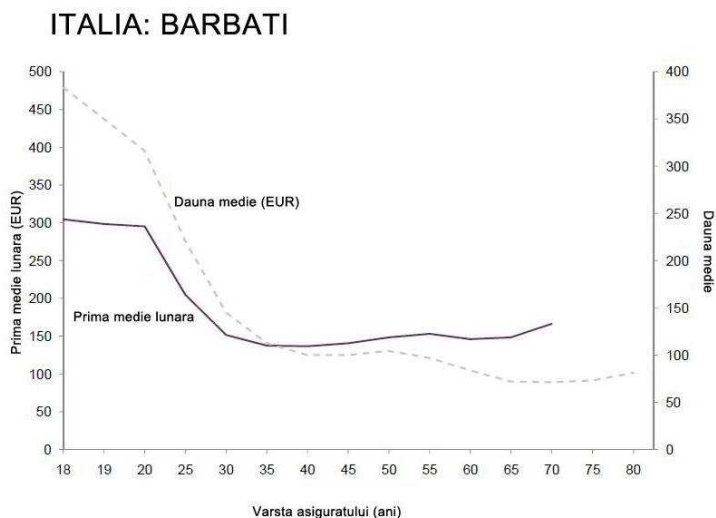
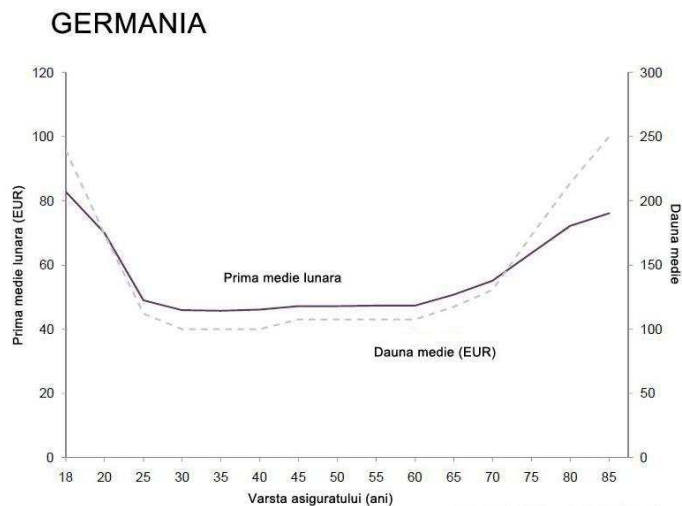
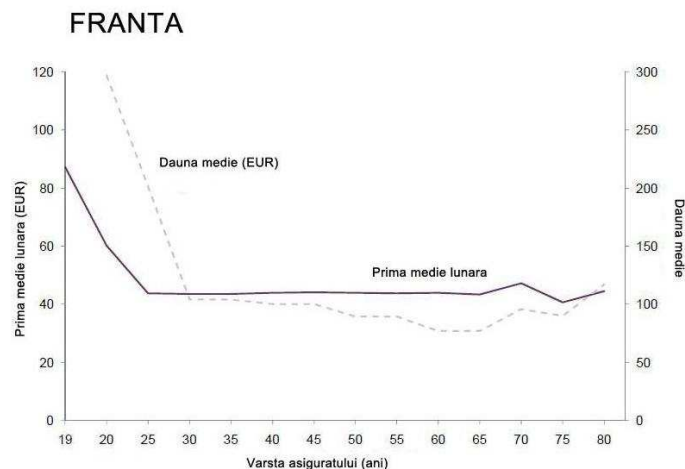
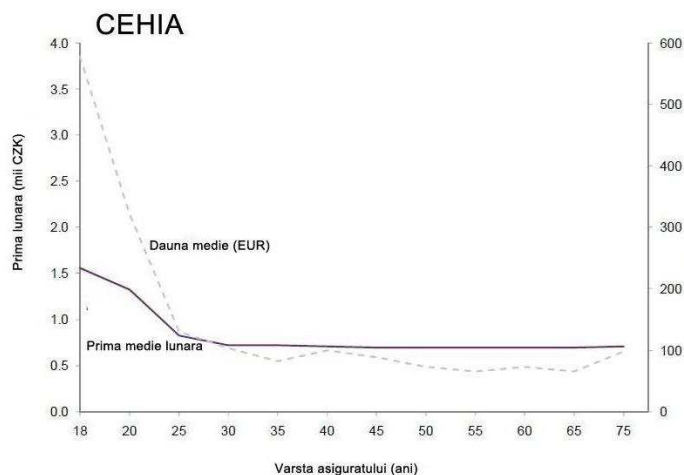
Un studiu efectuat de compania britanică de consultanță și analiză de piață Oxera în 6 țări europene (Germania, Marea Britanie, Olanda, Franța, Italia și Cehia), la inițiativa Insurance Europe – Asociația profesională a Asigurătorilor și Reasigurătorilor din Europa, relevă faptul că vârsta asiguraților este un element extrem de important pentru calculul primelor de asigurare, în special pentru polițele auto.

Datele statistice colectate de Oxera au arătat că vârsta rămâne un factor de risc foarte important chiar și după ce se ia în calcul experiența în șofat. Spre exemplu, o persoană fără experiență la volan, dar cu vârsta în jurul a 40 de ani are o probabilitate mult mai scăzută de a produce accidente decât una de 20 de ani, tot fără experiență în șofat.

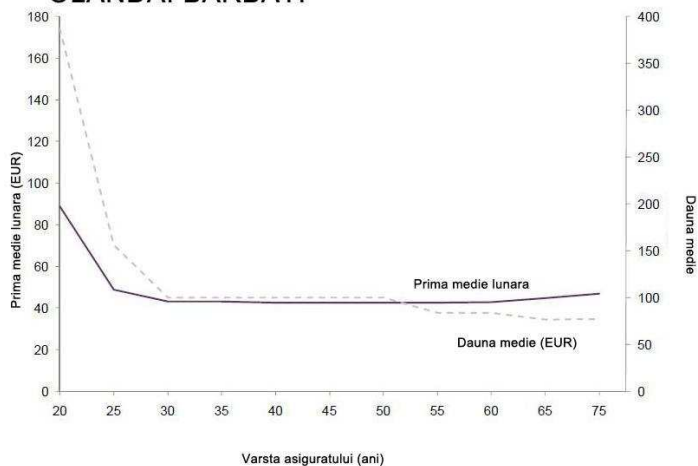
În toate țările incluse în studiu nivelul sporit al daunei medii aferent șoferilor tineri se regăsește într-un nivel mai ridicat al primelor de asigurare pe această categorie de vârstă.

Prezentăm în continuare reprezentările grafice din cadrul studiului Oxera – informațiile prezentate în grafice sunt valorii medii. Menționăm faptul că studiul Oxera a fost realizat în anul 2012, înainte de aplicarea prevederilor din Gender Directive, astfel încât aceste

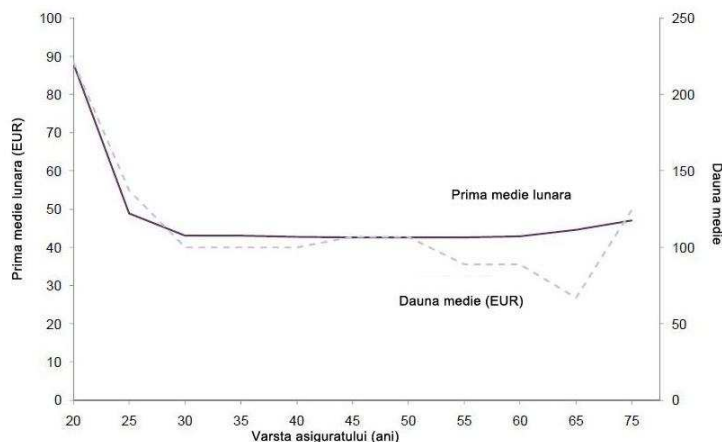
grafice au fost prezentate în unele cazuri pentru categoria șoferi femei și separat pentru categoria șoferi bărbați.

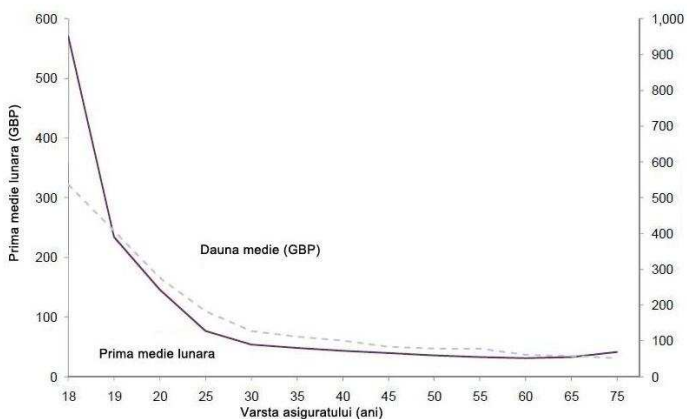
OLANDA: BARBATI

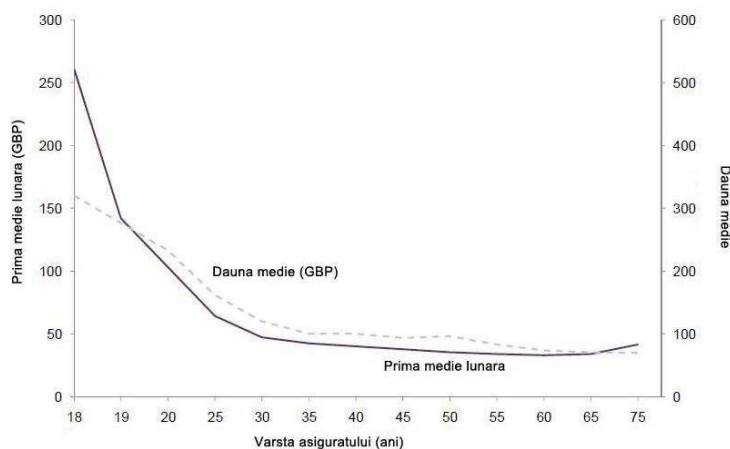
OLANDA: FEMEI

MAREA BRITANIE: BARBATI

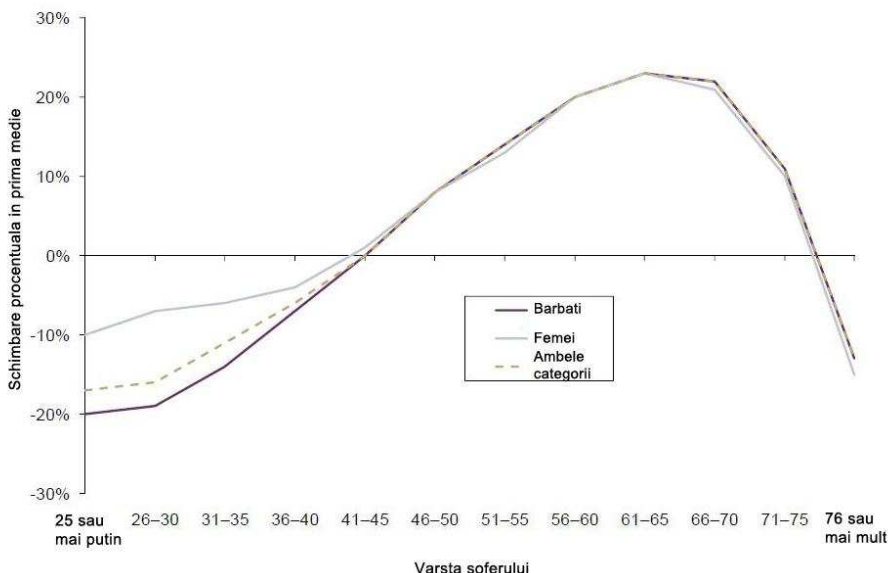

MAREA BRITANIE: FEMEI

O analiză din 2007 a Institutului Britanic de Actuarial, citată de studiul Oxera, a simulat eliminarea criteriilor de vârstă pentru calculul asigurațiilor de tip RCA. Rezultatele arată faptul că neluarea în calcul la stabilirea tarifului de primă pentru asigurațiile auto a factorului vârstă, poate conduce atât la efecte negative asupra eficienței economice a asiguraților, cât și la creșteri importante a primelor plătite de șoferii din alte categorii de vârstă unde daunalitatea este mult mai scăzută.

Schimbarea procentuala la nivelul tarifulor primei de asigurare daca varsta este eliminata din modelele de calcul al preturilor pentru asigurarile auto, pe varsta

De asemenea, este de menționat faptul că relevanța puterii motorului în calculul polițelor auto este explicată prin faptul că o mașină puternică poate provoca daune mai mari, fiind capabilă de viteze superioare și accelerări mai rapide, scăzând în același timp capacitatea de a controla în condiții optime autovehiculul prin diminuarea timpilor de reacție.

Deși studiul are la bază informații aferente anului 2012, situația generală nu s-a schimbat substanțial în ultimii doi ani. Acesta mai arată că, atunci când sunt calculate primele de asigurare, asigurătorii au nevoie de informații despre caracteristicile persoanei sau entității asigurate. Folosind astfel de informații, aceștia pot tarifa în mod competitiv. Pentru ca o piață de asigurări să funcționeze, companiile trebuie să poată colecta suficiente fonduri din prime pentru a acoperi daunele estimate și pentru a asigura solvabilitatea sistemului de asigurări, se arată în studiul Oxera.

Cercetare UNSAR asupra primelor de asigurare plătite de șoferii tineri în comparație cu alte categorii de vârstă

Mai jos regăsiți și rezultatele obținute în urma unei cercetări inițiate de UNSAR asupra tarifulor RCA recente, înregistrate pe diferite piețe europene de asigurări auto în cazul șoferilor tineri, care relevă faptul că aceștia plătesc prime medii mai ridicate decât asigurații încadrați în alte segmente de vârstă. De menționat este că informațiile prezentate în tabelul următor reprezintă sume medii ale tarifulor practicate de asigurătorii care subscriu asigurări RCA în respectivele țări.

Suedia	<table><tr><th>Vârsta</th><th>Prima medie anuală</th></tr><tr><td>18</td><td>1.000</td></tr><tr><td>25</td><td>533</td></tr><tr><td>30</td><td>411</td></tr></table>	Vârsta	Prima medie anuală	18	1.000	25	533	30	411							
	Vârsta	Prima medie anuală														
	18	1.000														
	25	533														
30	411															
*Tarife medii calculate în euro pe categoriile de vârstă incluse în comparație.																
Norvegia	<table><tr><th>Vârsta</th><th>Urban</th><th>Rural</th></tr><tr><td><20</td><td>2.152</td><td>1.684</td></tr><tr><td>20-30</td><td>1.017</td><td>870</td></tr><tr><td>30-40</td><td>947</td><td>821</td></tr><tr><td>>40</td><td>985</td><td>845</td></tr></table>	Vârsta	Urban	Rural	<20	2.152	1.684	20-30	1.017	870	30-40	947	821	>40	985	845
	Vârsta	Urban	Rural													
	<20	2.152	1.684													
	20-30	1.017	870													
	30-40	947	821													
>40	985	845														
*Prețurile sunt calculate în euro luând în considerare un număr de 12.000 km parcurși anual pentru un vehicul de tip VW Golf 6, an de fabricație 2010.																
Grecia	De obicei, șoferii tineri plătesc o primă mai ridicată, însă nu există statistici de tarife medii pe aceste categorii de vârstă. Fiecare companie adoptă propria politică în această privință.															
Italia	<table><tr><th>Vârsta</th><th>Prima medie anuală</th></tr><tr><td><25</td><td>745</td></tr><tr><td>25-35</td><td>554</td></tr><tr><td>35-44</td><td>486</td></tr><tr><td>45-60</td><td>493</td></tr><tr><td>>60</td><td>449</td></tr></table>	Vârsta	Prima medie anuală	<25	745	25-35	554	35-44	486	45-60	493	>60	449			
	Vârsta	Prima medie anuală														
	<25	745														
	25-35	554														
	35-44	486														
	45-60	493														
>60	449															
*Tarife medii calculate în euro pe categoriile de vârstă incluse în comparație.																
Danemarca	<table><tr><th>Vârsta</th><th>Prima medie anuală</th></tr><tr><td>18</td><td>1.205 - 2.894</td></tr><tr><td>25</td><td>300 - 765</td></tr><tr><td>45</td><td>300 - 700</td></tr></table>	Vârsta	Prima medie anuală	18	1.205 - 2.894	25	300 - 765	45	300 - 700							
	Vârsta	Prima medie anuală														
	18	1.205 - 2.894														
	25	300 - 765														
45	300 - 700															
*Prețurile sunt calculate în euro pentru un vehicul de tipul Kia																

	Ce'ed															
Slovenia	<table><tr><th>Vârsta</th><th>Prima medie anuală</th></tr><tr><td><20</td><td>301</td></tr><tr><td>20-30</td><td>278</td></tr><tr><td>30-40</td><td>270</td></tr><tr><td>>40</td><td>222</td></tr></table> *Prețurile sunt calculate în euro pentru un vehicul de tip VW Golf 6, an de fabricație 2010	Vârsta	Prima medie anuală	<20	301	20-30	278	30-40	270	>40	222					
Vârsta	Prima medie anuală															
<20	301															
20-30	278															
30-40	270															
>40	222															
Austria	Șoferii tineri sunt considerați cu grad foarte ridicat de risc, însă tarifele variază de la o companie la alta. De asemenea, fiecare companie abordează această problemă în felul său, unele optând să solicite prime mai mari pentru șoferii tineri față de cei cu vârstă de peste 30 de ani, în timp ce altele stipulează o franșiză per accident (ex. 300 euro per accident pentru șoferii mai tineri de 23 de ani).															
Polonia	Cuantumul primei de asigurare RCA este influențat în primul rând de vechimea permisului de conducere. Astfel, cei care tocmai și-au obținut dreptul de a conduce pot plăti și cu circa 70% mai mult decât cei cu experiență mai mare.															
Ungaria	<table><tr><th>Vârsta</th><th>Urban</th><th>Rural</th></tr><tr><td><20</td><td>315 – 1.311</td><td>221 - 762</td></tr><tr><td>20-30</td><td>85 - 399</td><td>85 - 231</td></tr><tr><td>30-40</td><td>67 - 184</td><td>47 - 161</td></tr><tr><td>>40</td><td>68 - 184</td><td>48 - 161</td></tr></table> *Prețurile sunt calculate în euro pentru un vehicul de tip VW Golf 6, an de fabricație 2010	Vârsta	Urban	Rural	<20	315 – 1.311	221 - 762	20-30	85 - 399	85 - 231	30-40	67 - 184	47 - 161	>40	68 - 184	48 - 161
Vârsta	Urban	Rural														
<20	315 – 1.311	221 - 762														
20-30	85 - 399	85 - 231														
30-40	67 - 184	47 - 161														
>40	68 - 184	48 - 161														

Sursa datelor: Asociațiile naționale ale asigurătorilor

Surse utilizate:

Statistica oficială din 2013 a IGPR - Direcția Rutieră

Insurance Europe: studiul "[Why the use of age and disability matters to consumers and insurers](#)" realizat de Oxaera

Asociații naționale ale asigurătorilor:

- Suedia – Svensk Forsakring
- Norvegia – Finans Norge
- Grecia – EAEE - Hellenic Association of Insurance Companies
- Italia – ANIA - Associazione Nazionale fra le Imprese Assicuratrici
- Danemarca – F&P - Forsikring & Pension
- Slovenia – SZZ- Slovensko Zavarovalno Zdrufenje
- Austria – VVO - Verband der Versicherungsunternehmen Osterreichs
- Polonia – PIU – Polska Izba Ubezpieczen
- Ungaria – MABISZ - Magyar Biztosítók Szövetségének

Notă:

Selectia adversă este o situație în care există o probabilitate mai mare să încheie contracte de asigurare persoane cu riscuri mai ridicate. Unul dintre obiectivele underwritingului este să evite această situație prin identificarea unor factori de risc relevanți și prin stabilirea unui nivel de prime care să reflecte corect riscurile.

Despre UNSAR

Înființată în 1994, **UNSAR** - Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România reprezintă 25 de companii de profil. Acestea dețin o pondere de peste 90% din piața locală de asigurări.

Activitatea **UNSAR** are drept obiectiv reprezentarea, gestionarea și apărarea intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor săi în fața organismelor, organizațiilor publice sau private, atât în România, cât și în străinătate.

Din anul 2007, **UNSAR** este membru cu drepturi depline al federației asigurătorilor și reasigurătorilor europeni – Insurance Europe. Este, de asemenea, membru la International Union of Aviation Insurers – IUAİ (asociația internațională a asigurătorilor de aviație) și al International Union of Marine Insurance – IUMI (asociația internațională a asigurătorilor maritimi).